WILDZIEKTEN IN BEELD

In deze rubriek worden verschillende aspecten op het gebied van wildziekten behandeld, ditmaal door Eefke Weesendorp van het WBVR

Monitoringsprogramma wilde zwijnen in Nederland

Nederland telt in de zomerperiode naar schatting 5.000 tot 10.000 wilde zwijnen die, behalve op de Veluwe, vooral voorkomen in Limburg en Brabant. De populatie wilde zwijnen neemt de laatste jaren gestaag toe met onder andere migratie vanuit België en Duitsland.

Naar verwachting worden per jaar tussen de 1200 en 2200 monsters van wilde zwijnen verzameld door de jagers

Om de gezondheidsstatus van de wilde zwijnen en mogelijke insleep van besmettelijke varkensziekten in de Nederlandse varkenshouderij te monitoren, is door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een monitoringsprogramma voor wilde zwijnen ingesteld. Het doel van dit vrijwillige programma, dat samen met de varkenssector is opgesteld, is de aanwezigheid van bepaalde aangifteplichtige dierziekten bij de wilde zwijnen in Nederland te onderzoeken. Naast het bewaken van de gezondheidsstatus van de wilde zwijnenpopulatie, kan daarmee ingeschat worden of de zwijnen een bedreiging vormen door het verspreiden van deze besmettelijke dierziekten richting de reguliere varkenshouderij.

Afrikaanse varkenspest

Het monitoringsprogramma omvat het verzamelen van bloed van geschoten wilde zwijnen in heel Nederland. Een steekproef hiervan wordt getest op de aangifteplichtige ziekten Afrikaanse varkenspest, klassieke varkenspest en de ziekte van Aujeszky. Deze drie ziekten zijn grote risicofactoren die de varkenshouderij en daarmee de economische exportwaarde sterk kunnen beïnvloeden. Mocht een gehouden varken ziek worden door een van de betreffende pathogenen dan is de kans groot dat de export van levende varkens en varkensproducten voor langere tijd stil komt te liggen. Vooral de Afrikaanse varkenspest vraagt extra aandacht. Deze zeer besmettelijke ziekte rukt op vanuit de Baltische staten en Polen. Uit besmette gebieden mogen onder geen enkele voorwaarde wilde zwijnen of producten daarvan worden ingevoerd.

Samenwerking

Sinds 1 juli 2017 draagt Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) samen met de jagers en de Gekwalificeerde Personen zorg voor het organiseren, inrichten en onderhouden van een landelijk netwerk voor het afnemen, inzamelen en aansluitend testen van bloedmonsters van geschoten wilde zwijnen. Daarover heeft afstemming plaatsgevonden met de Jagers-vereniging. De bemonstering van wilde zwijnen vindt plaats per provincie. In de nulstandgebieden zoals Limburg en Brabant worden alle wilde zwijnen bemonsterd. In deze provincies zijn hiervoor twee contactpersonen die met WBE's en jagers afstemmen voor bemonstering. Op de Veluwe wordt een steekproef genomen van circa 60 wilde zwijnen. Die steekproef kan daar prima omdat de Veluwe omrasterd is en er geen in- en uitstroom van varkens plaatsvindt. De betreffende FBE's hebben voor de uitvoering samen met WBVR een coördinerende rol om de jagers en de Gekwalificeerde Personen aan te sturen en te instrueren. Het materiaal dat nodig is voor het nemen van bloedmonsters in het veld kan rechtstreeks bij WBVR aangevraagd worden. De komende jaren zullen naar verwachting tussen

17-2017_Pag46-47_Wildziekten in beeld - 2.indd 46 18/12/17 10:42

Foto: Michael Migos

de 1200 en 2200 monsters van wilde zwijnen per jaar worden verzameld door de jagers. Eens per kwartaal test WBVR bloedmonsters op de aanwezigheid van antilichamen tegen Afrikaanse varkenspest, klassieke varkenspest en de ziekte van Aujeszky.

Veiligheid

Afrikaanse varkenspest, klassieke varkenspest en de ziekte van Aujeszky zijn alle drie ongevaarlijk voor de mens. Het nemen van een bloedmonster van een geschoten gezond wild zwijn heeft geen consequenties voor de jager. Mocht een jager één of meerdere dode en/of zieke wilde zwijnen tegenkomen in het veld, dan is het belangrijk de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit op de hoogte te stellen (NVWA landelijk meldpunt: 045-5463188). Voor vragen en informatie over het monitoringsprogramma *Wilde Zwijnen in Nederland* kunt u terecht bij WBVR: wildezwijnen.bvr@wur.nl

Wat doet het WBVR?

Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) is het nationale referentie-instituut voor aangifteplichtige dierziekten in Nederland dat samen met de overheid en het bedrijfsleven werkt aan de bescherming van de gezondheid van mens en dier. WBVR heeft een centrale rol in de dierziektecontrole in Nederland door het verrichten van veterinair onderzoek en het uitvoeren van diagnostiek van besmettelijke dierziekten.

17-2017_Pag46-47_Wildziekten in beeld - 2.indd 47 18/12/17 10:43